

Au aparut

Michél Zevaco

Seria Aventurile lui Ragastens

Borgia

Regele Cersetorilor - Tribulet

Regele Cersetorilor - Curtea Miracolelor

Printesa Rayon d'Or

Doamna în alb, doamna în negru

*

Seria Royal de Beurevers

Nostradamus, regele întunericii

Frumoasa Fiorinda

*

Seria Marchiza de Pompadour

Marchiza de Pompadour

Rivalul regelui

*

Seria Roland Candiano

Puntea suspinelor

Amantii Venetiei

*

Seria Buridan, eroul de la

Turnul Nesle

Regina Blestemată

Elixirul dragostei

Myrtille

Turnul Nesle

Paul Feval

Seria Cocoșatul

Cocoșatul vol 1 - Tinerețea

Cocoșatul vol 2 - Lagardere

Cocoșatul vol 3 - Cavalcadele lui

Lagardere

Cocoșatul vol 4 - Mariquita-

Cocoșatul vol 5 - Triumful dragostei

Seria Fiul lui Lagardere

Sergentul Belle Epee

Ducele de Nevers

Eugene Sue

Misterele Parisului vol 1

Misterele Parisului vol 2

Cavalerii de Malta

Flamuri Negre

Salamandra

Marchizul

Stânca diavolului

Secretul lui Martin vol 1

Secretul lui Martin Vol 2

Ponson du Terrail

Regele Țiganilor

Regina Țiganilor

Parisul misterios vol 1

Seria Rocambole

1-Moștenirea misterioasă vol 1

2-Moștenirea misterioasă vol 2

3-Clubul vafeților de cupă vol 1

4-Clubul vafeților de cupă vol 2

Jules de Grandpré

Cartouche regele hoților vol 1

Cartouche regele hoților vol 2

Ponson du Terrail

Parisul misterios

volumul 2

Autor: Ponson du Terrail

Titlu: Parisul Misterios vol 2

Titlu original: *Le Paris mystérieux vol 2- Les spadassins de l'Opéra*

Editor Dexon Office, București

Ediție completată și revizuită a ediției

apărută la editura Eminescu SA (1928)

© by Dexon Office, 2017

Toate drepturile pentru această versiune aparțin Dexon Office

Informații, comenzi ramburs

Email dexonoffice@gmail.com

www.aldopress.ro

ISBN:978-973-701-556-3

Capitolul 39

Îngerul morții

Când pătrunse în vestibulul castelului, domnul de Pons, pe care presimțirile rele nu-l părăsiseră, simți că inima i se strânge de durere și întrebă imediat pe primul servitor pe care-l întâlni:

— S-a sculat domnișoara?

— Nu, domnule baron. Încă n-am văzut-o azi.

Baronul încruntă sprâncenele și murmură:

— Să fie, oare, bolnavă? Se trezește totdeauna la orele opt, și acum e nouă.

Tocmai trecea camerista Margaretei. Repetă întrebarea.

— Domnișoara încă n-a sunat, îi zise ea.

Domnul de Pons, în prada gândurilor negre, spuse nepotului său să-l conducă pe domnul de Montgory în salon, iar el urcă în grabă în camera fiicei sale. Bătu la ușă și nu primi nici un răspuns. Un fior străbătu trupul sărmanului tată, care se temea să nu se fi întâmplat vreo nenorocire. Văzând cheia în ușă, deschise și intră. Camera era goală...patul neatins.

— Margareta! strigă el, unde ești?

Deschise ușa budoarului, a frumosului budoar care semăna cu un cuib de turturică. Budoarul era pustiu. Dar pe sobă era o scrisoare, pe care domnul de Pons o apucă, o citi cu înfrigurare, apoi o scăpă din mână.

Baronul rămase o clipă nemișcat, ca trăsnit, cu privirea ațintită pe acea scrisoare de adio a copilei sale. Apoi scoase un țipăt...țipătul leoaicei căreia i s-au furat puii și care-și găsește vizuina pustie. La țipătul acesta, care răsună ca un blestem prin tot castelul, servitorii veniră în fugă; și, în urma lor, marchizul de Montgory cu Cavalerul.

Toți se opriră în prag, înmărmuriți la vederea bătrânului care sta nemișcat, cu privirea rătăcită, cu mâinile împreunate.

Cavalerul d'Asti, singurul care pricepea durerea care-l împietrise pe domnul de Pons, se apropie de el, strigând:

— Pentru Dumnezeu, unchiule... ce ai?

Vocea lui era emoționată, tremurătoare... și era palid ca și cum ar fi fost îndrăgostit de acest unchi pentru care pregătise mișelește lovitura de moarte.

— Uite, citește... murmură bătrânul întinzându-i scrisoarea, pe care o ridicase de jos și pe care fixase din nou privirea-i speriată.

Cavalerul luă scrisoarea, o citi și exclamă:

— Ce infamie!

Domnul de Montgory, care nu pricepea încă nimic din ceea ce se vedea, smulse scrisoarea din mâinile Cavalerului și o citi la rândul său.

Domnul marchiz de Flars-Montgory era unul din acei oameni care, după ce în viața lor ținuseră piept destinului nemilos, sunt hărăziți să moară de o moarte absurdă. Abia aruncase ochii pe scrisoarea aceasta — în care Margareta mărturisea dragostea ei pentru Gontran și repulsia ce o simțea pentru acest bătrân pe care crezuse la început că îl va putea lua de bărbat, și care își lua cu înduioșare rămas bun de la tatăl ei — și pricepu totul... Margareta, pe care o iubea, era pierdută pentru el; Margareta va fi soția altuia, și Flars se va stinge fără urmași.

Figura bătrânului, din palidă ca a unui cadavru, se făcu acum de culoare roșie-liliachie; vinele tâmpelor i se umflară, ochii i se roteau în orbite și apoi deveniră înspăimântători de țepeni. Marchizul făcu un pas înapoi, întinse brațele, scoase un țipăt înăbușit și căzu pe spate pe parchet.

Marchizul de Flars-Montgory, ultimul reprezentant al unui neam eroic, murise trăsniț de apoplexie... murise sub ochii bătrânului său prieten, pe a cărui fiică o iubea și care semăna și cu una din acele statui triste și disperate pe care popoarele antice le puneau la ușa templelor ridicate zeilor Infernului.

Pe când toți căutau să dea ajutor marchizului, a cărui moarte fusese atât de fulgerătoare încât nimeni nu putea să o creadă, d'Asti luă mâna domnului de Pons și îi zise:

— Unchiule... unchiule, ascultă... Gontran e nobil... Gontran e bogat... Gontran e un gentelman... el va trebui s-o ia pe Margareta de soție... și, cu ajutorul lui Dumnezeu, cinstea noastră nu va fi pătată!

Dar, ca și cum soarta ar fi voit să dezmință cuvintele Cavalerului, ușa se deschise în clipa aceasta și o femeie intră în odaie.

Femeia aceasta purta haine cernite, era palidă și tristă, cum sunt reprezentate femeile părăsite. Femeia aceasta trecu prin mijlocul servitorilor uluiți, se împiedică aproape de cadavrul cald, încă, al marchizului și se apropie de nenorocitul tată.

— Domnule baron, zise ea, am auzit rostindu-se aici un cuvânt care mi-a dat dezlegarea celor ce se petrec. Fiica dumneavoastră a fost sedusă, răpită de marchizul Gontran de Lacy. Eu am venit să unesc durerea mea cu a voastră, să alătur răzbunarea mea de a voastră.

Femeia aceasta era încovoiată și tremurătoare înaintea domnului de Pons, care recăpătase în momentul acesta energia teribilă a deznașdejii și întrebă:

— Dar cine sunteți, doamnă, de vorbiți ca să ne unim durerea și răzbunarea?

— Domnule, răspunse femeia cernită plecând ochii în jos, dar cu vocea hotărâtă și gravă, sunt o biată fată, sedusă ca și fiica dumneavoastră, răpită ca și ea, luată în taină în căsătorie și ținută ascunsă de ochii lumii... sunt o femeie trădată, părăsită, repudiată...

Ea se opri și se uită la baron, ca și cum ar fi voit să-i pătrundă cu ultimele cuvinte inima, așa cum ar face tăișul rece al unui pumnal:

— Eu sunt, termină ea, marchiza Gontran de Lacy!

— Dumnezeu! murmură cavalerul.

— E însurat! exclamă baronul buimăcit și împleticindu-se ca un om beat.

— Bine ai jucat Leona! murmură în același timp domnul d'Asti (și, cu privirea, o felicita pe aventurieră); căci ea apăruse așa, pe neașteptate ca să-și joace rolul ce-i încredințase Colonelul Leon și temuta Asociație.

O liniște înfiorătoare se coborî în sala aceasta, peste cadavrul sârmanului marchiz, peste tatăl care vedea necinstea plângând numele lui, peste bătrânii servitori care aflau în același timp fuga tinerei lor stăpâne și nefericirea ei ireparabilă. Apoi urmă o explozie de murmure, de amenințări de moarte la adresa răpitorului. Tatăl, zdrobit sufletește, se înalță, ochii îi fulgerau, și strigă cu voce plină de ură:

— Ah! Vai lui! Nenorocire lui! Cu mâna mea îl voi ucide!

— Nu, unchiule, răspunse Cavalerul d'Asti. Eu, nepotul dumitale, sunt acela care trebuie să răzbune cinstea noastră!

Domnul d'Asti luă o atitudine războinică și indignată, care înșelă pe toată lumea. Dar în sală apăruse un personaj nou; și acesta, în loc să râdă zgomotos cum îi era obiceiul, avea o atitudine gânditoare și reculeasă, ca omul care evocă o amintire îndepărtată, în care ar putea găsi dezlegarea misterului întâmplărilor la care asistă fără să le priceapă. Era Nicon, idiotul. Își purta privirea leneșă și visătoare de la unul la celălalt din cei prezenți, de la fața disperată a domnului de Pons până la masca imobilă a marchizului de Montgory și, ca și cum ar fi priceput, în sfârșit, rosti:

— Ah! Ah!, tatăl și îndrăgostitul prințesei... îndrăgostitul e mort... tatăl furios... Prințesa a plecat!

Si cum nimeni nu băgă în seamă vorbele idiotului, adăugă:

— Dar eu știu unde e ea.

— O știi? exclamă Cavalerul d'Asti. Atunci să încălecăm iute, unchiule, iute, iute!

— Da... ieri... noaptea... au plecat, urmă idiotul, concentrându-și amintirile. Au plecat... Ea e la pușcăriș.

La auzul acestui nume, un murmur de groază trecu printre cei de față.

— Veniți! Veniți! urmă idiotul. Vă voi duce acolo!

— Să plecăm, unchiule, să plecăm, repetă Cavalerul.

Capitolul 40

Triumful infamiei

Gontran și Margareta așteptau în coliba pușcărișului să se lumineze de ziuă. Gontran se întinsese, îmbrăcat cum era, pe o bancă, la colțul vetrei. Margareta se odihnea în singurul pat din magherniță.

Tânăra fată petrecuse o noapte oribilă și simțea chinuri infernale, la trei leghe departe de casa părinteaască, de frumoasa casă albă în care-și petrecuse copilăria, ocrotită de privirea iubitoare a bătrânului ei tată, nemaiputându-se întoarce niciodată acolo; că de acum înainte va rătăci prin lumea mare, mânăta numai de dragostea ei.

Margareta nu închise ochii toată noaptea. Domnul de Lacy, însă, rupt de oboseală și zdrobit de emoțiile prin care trecuse în cursul zilei, adormi adânc, într-un somn greu și agitat de visuri urâte.

Se făcuse demult ziuă și soarele pătrundea cu raze aurii în colibă, când el se deșteptă. Margareta era în picioare, pe prag, palidă, tristă, resemnată și uitându-se cu dragoste la domnul de Lacy. De acum înainte, el însemna pentru dânsa viitorul, lumea toată!

— Ah!, murmură Margareta... ce noapte! Ce noapte oribilă!

Ea-l înconjură pe Gontran cu brațele și urmă:

— Hai! Să fugim! Să fugim imediat! Căci altfel nu voi mai avea puterea să mă îndepărtez de sârmanul meu tată!

Domnul de Lacy se tulbură.

— Dar e imposibil, murmură el. Trebuie să așteptăm... să mai așteptăm încă... diligența nu va sosi decât pe seară.

Deodată, înainte ca Margareta să fi putut spune vreo vorbă, se auziră pași grăbiți apropiindu-se de ușa colibeii și pușcărișul care, conform poruncii lui Gotran, veghease din ajun, intră înspăimântat și zise:

— Domnule... domnule... se aud tropote de cai prin pădure... sunteți urmăriți.

Margareta scoase un țipăt și se refugie în fundul colibei, palidă, disperată, crezând că vede de acum înaintea ei fața tristă și mânioasă a bătrânului ei tată pe care-l părăsise.

Domnul de Lacy rămase nemișcat, întocmai ca soldatul care așteaptă vitejește un dușman. Stătea cu brațele încrucișate, hotărât să țină piept omului care va veni să-i ceară înapoi copila și să-i spună:

— E curată... am respectat-o... dar ea îmi aparține, vreau să fie a mea.

Zgomotul cailor se apropia și printre copacii înalți răsuna un murmur înăbușit.

Deodată se văzu o umbră pe prag; o femeie apărură... Gontran scoase un țipăt și făcu un pas înapoi: Leona stătea înaintea lui, liniștită, rece, cu disprețul pe buze.

La vederea acestei femei pe care nu o cunoaștea, dar care-l zdrobea cu privirea pe Gontran, domnișoara de Pons fu cuprinsă de acea înfiorare ce o provoacă vederea unei reptile și se dădu și ea înapoi, după cum făcuse și Gontran.

Leona nu rămase pe prag. Ea se duse de-a dreptul la Margareta, fără să adreseze măcar o vorbă domnului de Lacy și zise tinerei fete:

— Domnișoară, se vede că n-ați știut ce cursă infamă v-a întins soțul meu!

— Soțul ei? exclamă Margareta în culmea nedumeririi.

— Sunt marchiza Gontran de Lacy!

Și vocea acestei femei, care mințea, suna așa de adevărat, în gesturile, în privirea ei era o autoritate atât de poruncitoare, că Gontran rămase ca trăsniț de atâta îndrăzneală, iar Margareta se întreba dacă nu cumva e prada unui coșmar.

În scurta clipă de tăcere ce se făcu între aceste trei persoane înmărmurite ca niște statui, doi bărbați năvăliră în colibă: baronul de Pons și Cavalerul. Baronul avea o înfățișare teribilă. Fața-i era roșie de indignare, ochii îi fulgerau; se ținea drept și țepăn

și se părea că vigoarea tinereții îi revenise acestui moșneag, al cărui cămin și a cărui familie fuseseră terfelite.

Cavalerul era grav și demn, ca omul căruia i s-a încredințat o misiune de înaltă moralitate și de ispășire solemnă.

Baronul se îndreptă spre Gontran, care sta tot nemișcat și împietrit:

— Mizerabile! zbieră bătrânul, ridicând cravașa asupra lui.

Dar o mână opri mâna baronului gata să lovească: Margareta se puse între tată și seducător.

Tot orgoliul jignit al rasei sale umpluse inima și se răspândise pe figura tinerei fete; domnișoara de Pons îl străpunse pe Gontran cu o privire, înaintea căreia trebui să plece capul la pământ.

— Tată, zise ea cu vocea gravă și tremurând de indignare, nu lovi pe omul acesta.

Întinzându-se la d'Asti, ea adăugă:

— Domnule, dați brațul marchizului de Lacy și ieșiți!

Margareta luă brațul tatălui său și-l trase afară din colibă; Cavalerul se aplecă la urechea lui Gontran și-i zise:

— De ce dracului iei și dumneata lucrurile așa de serios?!

Cavalerul ieși, lăsându-l pe Gontran tot neliniștit și trăsniț; se duse la baron și lăsându-se în genunchi înaintea lui, îi zise cu gravitate:

— Unchiule, nici un minut nu trebuie să fie mânjită onoarea numelui Pons; vrei să-mi faci cinstea de a-mi acorda mâna domnișoarei de Pons, verișoara mea?

Margareta scoase un țipăt — țipătul naufragiatului gata să fie înghițit de valuri și care vede apărând înaintea lui stânca salvatoare. Cu un gest spontan ea întinse mâna și zise:

— Ai o inimă nobilă... toată viața mea ți-o voi închina și te voi iubi!

„Bietul Gontran! murmură Cavalerul. Bietul Gontran.“

După o săptămână, Gontran se înapoie la Paris, cu inima plină de necaz și de deznădejde. Reluă jugu-i fatal care avea numele de Leona. Acum nu mai avea puterea să se elibereze de el...

Capitolul 41

Dureri intime

Acum trebuie să ne întoarcem cu câteva luni în urmă, la o epocă în care Colonelul Leon nu se gândea încă să întemeieze Asociația Tovarășilor Spadei.

E nevoie să vorbim de trecut pentru înțelegerea povestirii noastre.

La începutul iernii anului 1837, baronul de Mort-Dieu părăsise locuința de la țară spre a se instala la Paris, cu toate că era deja luna decembrie. Baronul de Mort-Dieu locuia la moșia cu același nume, situată în fundul provinciei Berry, între localitățile La Châtre și Châteauroux. Mort-Dieu nu era un castel gotic, ci o clădire frumoasă, reconstruită după gustul modern, înconjurată cu un parc englezesc și mobilată, decorată și împodobită ca o vilă din împrejurimile Parisului.

Baronul de Mort-Dieu petrecea mare parte din an pe moșia sa; unii spuneau că din dispreț față de oameni, alții susțineau că pentru a fi mai multă vreme singur cu tânăra lui soție. Domnul de Mort-Dieu, recăsătorit de aproape doi ani, era un bărbat de vreo cincizeci și cinci sau cincizeci și șase de ani, hărăzit să trăiască o viață lungă, judecând după părul lui aproape negru, talia înaltă și dreaptă ca un plop. Dar un observator mai atent ar fi putut dezminți această aparentă sănătate și tinerețe târzie. La o examinare mai amănunțită, ar fi zărit, ici și colo, pe fața întotdeauna palidă a baronului, zbârcituri adânci tăiate de frământările vieții, brazde neșterse, săpate de durere și a căror cauză s-ar fi putu căuta în privirea-i tristă, fără lumină, din care uneori scăpăra o scânteie de furie concentrată, dar care se stingeă numaidecât. Un medic nu i-ar fi dat domnului de Mort-Dieu mai mult de două luni de viață; omul acesta care părea că va ajunge la adânci bătrâneți, avea să

se stingă deodată fără zgomot, fără zbulcium, ca o candelă lipsită de ulei.

Într-o seară de decembrie, aproape de Crăciun, domnul baron de Mort-Dieu ședea lângă soba marelui salon din conacul său; privirea-i era ațintită pe jarul din sobă, capul îl ținea înclinat cu tristețe, gândurile-i erau purtate în trecutul vieții sale și nu vedea acolo decât ruină și dezolare. Lângă el ședea baroneasa, ținând un lucru în mână, și-l privea pe furis cu dragoste și durere.

Doamna de Mort-Dieu era o femeie de treizeci de ani, înaltă, brună, cu ochii albaștri și părul negru ca pana corbului, cu buzele roșii și cu un zâmbet trist și fermecător. Fața ei avea trăsături foarte fine și trăda un amestec ciudat de putere și de blândețe îngerească.

Doamna de Mort-Dieu era una dintre acele femei cu inima de aur, cu voința puternică și curajoasă, care par născute pentru a îndeplini pe pământ o misiune, care își urmăresc ținta fără teamă și fără șovăire. Era a cincea fiică a unui nobil breton de Mort-Dieu. Se pare că pentru familia ei căsătoria aceasta a fost o afacere rentabilă, cum se face fără rușine în societatea modernă. Ea, însă, ascultă de o atracție misterioasă, de o simpatie tainică ce-i inspira acest om trist și zdrobit, a cărui viață părea să fi fost frământată de tot felul de vijelii.

Baroneasa se căsătorise cu bătrânul ei soț din devotament, căci în inimile fetelor nobile din Bretania mai trăiește poezia sfântă și caritatea. Ea conviețuise zece ani cu acest bătrân chinuit de o durere tainică și timp de zece ani ea-l înconjurase cu grijă, cu atenții, consimțind să trăiască la țară, veșnic singură cu el —, care nu vorbea ore întregi și părea chinuit de remușcări grozave.

Iarna, în luna ianuarie, când domnul de Mort-Dieu își părăsea moșia și se muta la Paris, ea rămânea închisă într-un palat vast și sobru din strada Saint-Dominique; ei nu primeau decât puțini musafiri și la ocazii rare; în palatul acesta nu se aprindeau niciodată candelabrele de sărbătoare, nu răsuna niciodată vreo orchestră zgomotoasă de bal. Doamna de Mort-Dieu nu se plângea niciodată de această izolare. Ea se deprinsese cu această viață de abnega-

ție și de devotament și niciodată nu scăpa din gura ei un murmur de revoltă, fruntea nu i se încrunta niciodată de mânie; nici un minut nu dispărea de pe buzele ei zâmbetul trist și blând, când bătrânul ei soț o privea.

Baronul, care fixa de multă vreme jăratecul din sobă și era dus pe gânduri, ridică deodată capul și aținti asupra soției sale privirea-i abătută.

— Aurelia, zise el, vino de te așează aici, lângă mine; am să-ți spun ceva.

Ea se ridică zâmbitoare, își apropie scaunul de fotoliul lui, îi întinse fruntea albă pe care o sărută părintește și puse mâna ei într-o lui.

— Copila mea, zise baronul, de multă vreme tot amân să-ți vorbesc despre ce-mi apasă sufletul. Dar acum... trebuie să o fac... nu vreau să mai aștept... moartea va veni.

— Doamne! zise ea înspăimântată la auzul acestui cuvânt pe care bărbatul îl rostea fără cea mai mică tulburare în grai.

— O simt, zise el liniștit. Dar nu e vorba de asta. Ascultă-mă...

Domnul de Mort-Dieu se uită cu o privire atât de plină de dragoste la soția sa, ca și cum ar fi vrut să-i mulțumească pentru cei zece ani de devotament.

— Aurelia dragă, zise el, înainte de toate te rog să mă ierți că ți-am încătușat tinerețea, viața ta care putea fi plină de bucurie și de un viitor frumos dacă te măritai cu altcineva, cu existența mea tristă și deșartă, cu bătrânețea mea prematură.

— Nu mai vorbi așa, dragul meu, murmură baroneasa: nu sunt oare alături de tine, cea mai fericită femeie?

Îi strânse mâna și pe buzele lui flutură un zâmbet ușor, plin de recunoștință.

— Ești bună, zise el. Ești nobilă și bună asemenea îngerilor și Domnul te va răsplăti. Aurelia dragă, știi oare, că atunci când te-am luat de soție nu credeam să mai trăiesc mai mult de șase luni, atât de rău mă chinuia durerea sufletească?

Îl privi cu un fel de spaimă și ochii ei parcă spuneau:

„Așadar, ai suferit atât de mult?”

— Da! răspuse el clătinând din cap, căci îi înțelegea privirea. Apoi adăugă:

— Copila mea, socoteam că sunt atins mortal, și când m-am căsătorit cu tine, speram să te las curând văduvă, bogată și într-o situație în care o femeie frumoasă și virtuoasă ca tine poate să găsească fericirea într-o altă unire.

— Dragul meu, dragă... murmură baroneasa tulburată, pentru numele lui Dumnezeu, nu mai vorbi astfel! Fericirea pentru mine e că te-am putut păstra în viață, că am trăit lângă tine și că voi mai trăi astfel. Ah! dragul meu, adăugă ea înconjurându-i gâtul cu frumosul ei braț, te voi mai păstra mult, multă vreme, căci voi avea grijă de tine... voi veghea asupra zilelor tale.

O lacrimă se ivi în ochii bătrânului.

— Ești un înger! zise el.

— Te iubesc...răspuse ea.

— Ei bine, reluă el. Ascultă-mă.

Tânăra puse ambele mâini într-ale lui și el i le sărută cu evlavie.

— Scumpă copilă, zise el, nu știi că, înainte de a mă însura cu tine, cu multă vreme înainte, inima mea bătuse la vederea surorii tale mai mari.

— Sora mea! exclamă baroneasa mirată.

— Da, sora ta, doamna de Verne, moartă acum și al cărei unic fiu e ofițer în armata africană.

Încum doamna de Mort-Dieu continua să-și arate uimirea, baronul urmă:

— O, lasă-mă, Aurelia dragă, o să-ți spun această poveste ciudată și vei vedea cât de scumpă mi-a fost ființa ta, încă înainte de a-mi fi îngăduit să-ți ofer numele meu.

Doamna de Mort-Dieu asculta pe soțul ei cu acea atenție exclusivă și curioasă, cum numai femeile caste știu să asculte.

— După teroare, a urmat un regim mai blând și câțiva emigranți sături de pâinea exilului, începură să se întorcă pe furiș în Franța. Tatăl tău, domnul de Verne, și eu, eram dintre aceștia.

Tatăl meu, cavaler de Kargas, se înapoia; părintele a cinci copii, patru fete și un băiat, se întorcea — ca și mine, ca și majoritatea

dintre noi – fără avere, căci toate bunurile noastre fuseseră confiscate și vândute sub regimul convenției.

Domnul de Verne, mai fericit, găsisse la întoarcerea sa un inten-
dent credincios și cinstit care-i cumpărase domeniile, se prefăcu-
se că împărtășește ideile republicane cele mai exaltate și înșelă
astfel opinia publică, păstrând întinsele moșii ale stăpânului său,
spre a i le restitui de îndată ce împrejurările politice o vor îngă-
dui. Eu și domnul de Verne eram de douăzeci și cinci de ani; tatăl
tău avea patruzeci. Tu nu veniseși încă pe lume și sora ta Malvina
avea de acum șaisprezece ani.

Stii ce frumoasă era. Începusem s-o iubesc cu patimă și voiam
să-i cer mâna, când am observat că și de Verne o iubește. De Verne
era bogat; eu, însă, eram sărac; era frumos și spiritual; cum îi place
oricărei femei. Am înțeles că Malvina va fi fericită cu el, eu am
rămas în umbră și am cerut virtuții severe a devotamentului să-mi
dea puterea de a lupta împotriva deznădejzii mele.

De Verne s-a căsătorit cu Malvina. Stii cât de fericită a fost.
Dar nu știi, draga mea, că te-am luat de nevastă numai pentru că
erai – cel puțin în ochii lumii – mătușa acestui Octav de Verne,
care-și face serviciul în Africa.

— Ce vrei să zici cu asta? întrebă baroneasa, a cărei uimire creș-
tea tot mai mult.

— Stai, să vezi. Timp de câteva luni, credeam că voi muri de
disperarea de a fi renunțat la Malvina. Apoi soarta mi-a adus în
cale una din acele femei care exercită o influență fatală și diabo-
lică asupra vieții bărbaților. Femeia aceea a fost soția mea, a fost
baroneasa de Mort-Dieu, cu care m-am însurat doi ani după nunta
Malvinei și pe care am început s-o iubesc cu aceeași tărie și pati-
mă cum o iubeam pe sora ta. Dar vai, draga mea, prima dragos-
te nu e la fel ca a doua. Prima rezistă mai mult în cap decât în
inimă, și de ea te vindeci. A doua stă numai în inimă și ea te ucide.
O iubeam pe doamna de Mort-Dieu după cum îngerii trebuie să
iubească pe Domnul nostru, Isus Cristos, cum nu se iubește decât
o dată în viață. O iubeam așa de mult, încât mă socoteam fericit
că renunțasem la Malvina.

Domnul de Mort-Dieu își trecu mâna peste fruntea palidă și
zbârcită, ca și cum ar fi încercat să alunge o viziune oribilă.

— Ah, zise el, timp de doi ani fericirea noastră semăna cu a
celor puțini, aleși. Doamna de Mort-Dieu dădu viață unui copil
și între femeia aceasta și leagănul pruncului, eu mă socoteam cel
mai norocos dintre muritori.

Deodată baronul se opri, apoi se sculă, se îndreptă spre un scrin
pe care-l deschise și din care scoase un pachet voluminos de hâr-
tii pecetluite cu grijă.

— Uite, zise el întorcându-se către soția sa, acesta e testamentul
meu. Acest testament te instituie moștenitoarea întregii mele averi,
cu obligația ca la rândul tău să lași această avere lui Octav de Verne,
locotenent în regimental de vânători din Africa și toată viața ta
să-i plătești o pensie anuală de dousprezece mii de franci. Iată de
ce te-am luat de soție, Aurelia dragă.

Doamna de Mort-Dieu scoase un țipăt.

— Dar ești nebun, exclamă ea. Ai un fiu, un fiu care-ți poartă
numele și care e moștenitorul tău legitim.

— Dragă mea, te înșeli, răspunse baronul a cărui voce părea
că ia o intonație batjocoritoare și deznădăjduită. Eu nu am nici
un fiu din sângele meu. Da, există undeva în lume un fiu care se
numește Cavalerul de Mort-Dieu, care la moartea mea va purta
titlul de baron; un om pe care lumea îl va numi fiul meu.

— Atunci? întrebă baroneasa nedumerită.

— Ei bine! urmă baronul. Tot n-ai înțeles că a venit o zi când
dezonoarea și-a întins aripa-i sinistră peste casa mea; că femeia
aceea, în dragostea căreia credeam, mă trăda în taină și leagănul
asupra căruia mă aplecam cu emoție conținea fructul crimei și
dovada vie a nenorocirii mele. Nici o glumă omenească n-ar putea
povesti cât am suferit eu în acești douăzeci de ani, cât a ținut acest
supliciu îngrozitor; nimeni nu poate înțelege câtă stăpânire de mine
însumi mi-a trebuit, cât a trebuit să-mi respect numele ca să nu
pot ucide pe femeia aceasta și pe copilul ei. Dar în sfârșit ea a murit:
fiul ei a plecat din casa mea. Atunci am răsuflat după cum răsu-
flă un condamnat nevinovat, ținut multă vreme în tovărășia unui